

AZ ADÓSSÁGRENDEZÉSI ELJÁRÁSBAN A KIFOGÁS ELŐTERJESZTÉSÉRE JOGOSULTSÁG - A SÉRELMET SZENVEDETT FÉL FOGALMÁNAK – ÉRTELMEZÉSE

A sérelmet szenvedett fél fogalma nem értelmezhető olyan kiterjesztő módon, hogy az adósságrendezi eljárásban kifogás előterjesztésére lényegében az érintett település bármely lakosa, illetőleg az önkormányzati képviselőtestület bármely tagja jogosult lenne. A sérelemnek a kifogásolót közvetlenül érintőnek kell lennie (1996. évi XXV. törvény 14.§ (3) bekezdés

A megyei bíróság az önkormányzat kérelmére elrendelte az önkormányzat adósságrendezi eljárását. A kifogásolók az adósságrendezi eljárás hatálya alatt álló önkormányzat képviselőjeként, illetőleg a megyei önkormányzat képviselőjeként 2011. január 27-én nyújtottak be kifogást a pénzügyi gondnok mulasztása miatt. Arra hivatkoztak, hogy az 1996. évi XXV. törvény (továbbiakban Har. Tv.) 18. § (2) bekezdésében foglaltakkal ellentétben az önkormányzat 2011. január 20-án elfogadott válság költségvetése a Har. tv. melléklete szerint kötelezően ellátandó feladatokra egyáltalán nem, illetőleg csak részben biztosít forrásokat, míg a nem kötelezően ellátandó feladatokkal kapcsolatban 401,2 millió forint forrást biztosít. Álláspontjuk szerint a pénzügyi gondnok mulasztott, amikor 2011. január 20-án a költségvetés jogszabály ellenességére az azt elfogadó testület figyelmét nem hívta fel, illetőleg jogszabálysértően járt el amikor 2011. január 18-án a pénzügyi bizottságban az önkormányzat testülete elé terjesztendő válságköltségvetés tervezetet megszavazta. A kifogásolók a Har. tv. 14. § (4) és (5) bekezdésére hivatkozással kérték, hogy a bíróság állapítsa meg: a válságköltségvetés jogszabálysértő, egyúttal a pénzügyi gondnokot a megállapított jogszabálysértésre tekintettel mentse fel, valamint rendelje el a válságköltségvetés végrehajtásának felfüggesztését mindaddig, amíg azok jogszabályszerűen rendezésre nem kerülnek, megfelelő határidő kitűzésével.

A pénzügyi gondnok észrevételében a kifogás elutasítását kérte. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a Har. tv. 14. § (3) bekezdése alapján a kifogásolók a kifogás előterjesztésére nem jogosultak. Érdemben is vitatta a kifogásban előadottakat azzal, hogy álláspontja szerint a Har. tv. 16. § (1) és (2) bekezdése, 18. § (1) bekezdése, valamint 19. §-a alapján – az 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 10. § (1) bekezdés d.) pontjában írtakra is figyelemmel – a válságköltségvetés megállapítása nem a pénzügyi gondnok, hanem a képviselő testület hatáskörébe tartozik, így ezzel kapcsolatban a pénzügyi gondnok jogszabálysértő intézkedést nem tehet, és e vonatkozásban terhére jogszabálysértő mulasztás sem állapítható meg. Hangsúlyozta, hogy a 2011. január 17. napján, az adósságrendezi bizottság tagjainak és a legmagasabb összegű követeléssel rendelkező hitelezőknek megküldött tájékoztatásában utalt arra, hogy az adósságrendezi bizottság a válságköltségvetésen eszközölt módosításokat nem tárgyalta, és így törvényességi aggályokat vet fel a Har. tv. 19. § (1) bekezdése

alapján, hogy azt a képviselőtestület érdemben kívánja tárgyalni. Álláspontja szerint a válságköltségvetés jogszabálysértő rendelkezéseit az Ötv. 36. § (3) bekezdése alapján a jegyző kötelessége észlelni, a pénzügyi gondnok felelőssége mindössze a kifizetések jogszerűsége vonatkozásában vethető fel a Har. tv. 18. § (2) bekezdése szerint. Rámutatott, hogy az önkormányzat adósságrendezési eljárásában a megyei bíróságnak nincs hatásköre a válságköltségvetés jogszabálysértő voltának megállapítására, tekintettel arra, hogy az az illetékes megyei közigazgatási hivatal törvényességi jogkörébe, végső soron pedig az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó kérdés. Álláspontja szerint a válságköltségvetés végrehajtása felfüggesztésének sincs helye mindaddig, amíg a válságköltségvetésről szóló önkormányzati rendelet alkotmányellenessége nem kerül megállapításra. Hivatkozott arra, hogy az általa előadottak szerint nincs olyan mulasztás, illetőleg intézkedés, amelyre figyelemmel a Har. törvény 14. § (3) és (4) bekezdése alapján a pénzügyi gondnok intézkedése felfüggeszhető lenne.

Az elsőfokú bíróság a 22-IV. számú 2011. március 1. napján kelt végzésében a kifogást elutasította. Végzésének indokolásában megállapította, hogy a Har. törvény 14. § (3) bekezdése értelmében a kifogást előterjesztők nem voltak jogosultak az előterjesztésre, mert nem igazolták, hogy a pénzügyi gondnok kifogásolt intézkedésének következtében sérelmet szenvedtek volna. Hangsúlyozta, hogy a kifogási jogosultságot megalapozó sérelemnek a kifogásolót közvetlenül érintőnek kell lennie.

A megyei bíróság álláspontja szerint ezt meghaladóan az előterjesztett kifogás érdemben is alaptalan, mert a Har. 19. § (1) bekezdés és (2) bekezdése alapján egyértelmű, hogy a válságköltségvetés elfogadása az önkormányzat képviselő testületének a hatáskörébe tartozik. A válságköltségvetés az önkormányzat rendelete, az jogszabály, melynek felülvizsgálatára, végrehajtásának felfüggesztésére a megyei bíróság nem rendelkezik hatáskörrel. A pénzügyi gondnok felelőssége a válságköltségvetés elfogadásával összefüggésben nem vizsgálható. A megyei bíróság kifejtette, hogy a válságköltségvetés tartalmától függetlenül az önkormányzat köteles a Har. tv. rendelkezéseinek betartására, így a válságköltségvetés esetleges eltérő előirányzata ellenére sem teljesíthető a Har. tv. rendelkezéseivel ellentétes kifizetés.

Az elsőfokú végzés ellen mindkét kifogásoló fellebbezést terjesztett elő, melyben az elsőfokú végzés megváltoztatását kérték, a kifogásban írtaknak megfelelően. Kifejtették, hogy S. A. a település lakosaként, és a képviselőtestület tagjaként jogosult a kifogás benyújtására mert a kifogásolt sérelmek lakosként, és képviselői testületi tagként is közvetlenül érintik őt. Álláspontjuk szerint a város bármely lakosa jogosult lenne a kifogás benyújtására. Fenntartották, hogy a válságköltségvetés tervezetének 2011. január 18-i megszavazásával, illetőleg azzal, hogy a válságköltségvetés jogellenességére 2011. január 20-án az azt elfogadó testület figyelmét a pénzügyi gondnok nem hívta fel, a jogszabálysértő mulasztás mindenképpen megállapítható.

A pénzügyi gondnok a fellebbezésre tett észrevételében megismételte az elsőfokú eljárás során tett előadását, mely szerint a kifogásolók a Har. tv. 14. § (3)

bekezdése alapján az eljárás megindítására nem voltak jogosultak, ezt meghaladóan fenntartotta azt az álláspontját is, hogy a kifogás érdemben sem alapos. Kiemelte, hogy sem a pénzügyi gondnok mulasztásának, sem jogszabálysértő intézkedésének nem tekinthető az, hogy egy bizottsági ülésen a pénzügyi gondnok miként szavaz.

A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos:

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a kifogásoló a Har. tv. 14. § (3) bekezdése alapján nem voltak jogosultak a kifogás előterjesztésére. E jogszabályhely szerint a pénzügyi gondnok jogszabálysértő intézkedése, vagy mulasztása ellen a tudomásszerzéstől számított 8 napon belül a sérelmet szenvedett kifogással élhet az eljáró bíróságnál. Sem a Har. tv. 14. § (3) bekezdése, sem a Har. tv. 3. § (2) bekezdés alapján alkalmazandó 1952. évi III. tv. (Pp) nem definiálja a sérelmet szenvedett személy fogalmát.

A kifogásolás jogintézményét azonban nem csupán a Pp. valamint a Har. tv, hanem az 1991. évi XLIX. (Cstv.) 51. §-a is ismeri. A Cstv. 51. § (1) bekezdése szerint a felszámoló jogszabálysértő intézkedése vagy mulasztása ellen a tudomásszerzéstől számított 8 napon belül a sérelmet szenvedett fél a felszámolást elrendelő bíróságnál kifogással élhet. A Cstv. 15. § (3) bekezdése szerint a csődeljárásban a vagyonfelügyelő jogszabálysértő, vagy a hitelezők, illetve más személy jogos érdekét sértő tevékenysége vagy mulasztása ellen a sérelmet szenvedett személy vagy szervezet, továbbá a hitelezői választmány a csődeljárást lefolytató bíróságnál kifogással élhet. E kifogásolás jogintézményének háttér szabályaként a Cstv. 51. §-a alkalmazandó. A Cstv. szerinti csődeljárás, felszámolási eljárás, illetőleg a Har. tv. szerinti adósságrendezési eljárás annyiban hasonlóságot mutat, hogy mindhárom eljárás alapjául az adós (önkormányzat) fizetéseképtelen vagy fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete szolgál. Erre tekintettel a kifogás előterjesztésére jogosultak körének meghatározásakor analógia útján a Cstv. 51. § (1) bekezdésében írtak is megfelelően alkalmazandók.

A Har. tv. indokolása szerint a sérelmet szenvedett személy lehet a helyi önkormányzat, a hitelező, vagy külső érintett is – a felszámolási eljárásokhoz hasonlóan. E törvényi indokolásból, valamint a Cstv. 51. § (1) bekezdésének értelmezéséből – mely szerint a sérelmet szenvedett fél a hitelezőn kívül az a személy lehet, akinek az adós vagyontárgyainak értékesítése során jogát, jogos érdekét sértette a felszámoló intézkedése – a Har. tv. 14. § (3) bekezdése nem értelmezhető olyan kiterjesztő módon, hogy a fellebbezésben írtak szerint a kifogás előterjesztésére lényegében a város bármely lakosa, illetőleg az önkormányzati képviselőtestület bármely tagja jogosult lenne. Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a sérelemnek a kifogásolót közvetlenül érintőnek kell lennie.

A Har. tv. 16. §-ához fűzött indokolásból következően a pénzügyi gondnok tevékenységét vagy mulasztását a helyi önkormányzat kifogásolhatja, ebből pedig az következik, hogy a helyi önkormányzat hatáskörébe tartozó kifogás előterjesztésére az önkormányzat tagja önállóan nem jogosult.

Helyesen állapította meg azt is az elsőfokú bíróság, hogy az Ötv. 10. § (1) bekezdés d.) pontja szerint az önkormányzati költségvetés az 1992. évi XXXVIII. tv. (Aht.) 65. § (1) bekezdése szerint önkormányzati rendelet, vagyis jogszabály, így annak felülvizsgálatára, végrehajtásának felfüggesztésére a megyei bíróságnak nincs hatásköre. Helytállóan utalt arra is a megyei bíróság, hogy a válságköltségvetés tervezetének elkészítése a Har. tv. 18. § (1) bekezdés értelmében a jegyző, főjegyző kötelezettsége, annak elfogadásáról az adósságrendezési bizottság megtárgyalását követően a képviselőtestület dönt a Har. tv. 19. § (1) és (2) bekezdése szerint, így e vonatkozásban a pénzügyi gondnok jogszabálysértő intézkedése, vagy mulasztása alappal nem hivatkozható meg.

Mindezekre tekintettel az ítéletábla az elsőfokú bíróság végzését a Har. tv. 3. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Pp.259. § és Pp.253. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

Győri Ítéletábla Apkf.IV.25.462/2011/3.szám